

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ МІЖНАРОДНОЇ СИСТЕМИ РЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОСИН ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Вовк С.В., студ.
КНУ імені Тараса Шевченка
s.vovk@rocketmail.com

Ми живемо у світі, який знаходиться на стадії трансформації, а саме — переходу до постіндустріального, або інформаційного суспільства. Основними ознаками такого суспільства виділяють наступні[4, с. 13]:

- збільшення ролі інформації і знань в житті суспільства;
- зростання кількості людей, зайнятих інформаційними технологіями, комунікаціями і виробництвом інформаційних продуктів і послуг, зростання їх частки у валовому внутрішньому продукті;
- зростання інформатизації та посилення ролі інформаційних технологій в суспільних та господарських відносинах;
- створення глобального інформаційного простору, який забезпечує ефективну інформаційну взаємодію людей, їх доступ до світових інформаційних ресурсів і задоволення їхніх потреб щодо інформаційних продуктів і послуг.

З точки зору регуляторів міжнародної торгівлі в наш час об'єкти інтелектуальної власності стали такими ж цінними товарами, як і будь-які інші. В той час як деякі країни мають великі запаси нафти або сприятливі природні умови та земельні ресурси для вирощування зернових, зокрема пшениці, інші в силу різних причин (основною є досягнення, або принаймні наближення до постіндустріальної стадії розвитку) відрізняються більш

широким потенціалом для розробки й комерціалізації технологій [1, с.4].

Історично склалося, що країни-члени Організації економічного співробітництва і розвитку та ті країни, що відставали від них у економічному розвитку, мали різні погляди на міжнародні відносини з приводу інтелектуальної власності. Розвинуті країни, що мали досить пристойні напрацювання у сфері інтелектуальної власності, розглядали об'єкти відносин інтелектуальної власності як активи, які заслуговують захисту такою ж мірою, як і фінансові активи.

Право захисту такої власності пояснюється інвестиціями в наукові дослідження й розробки, які у великих обсягах здійснювалися розвинутими країнами. Країни, що розвиваються і не мали, або мали порівняно незначну кількість наукових розробок і, відповідно, об'єктів інтелектуальної власності, весь час намагалися виправдати слабо розвинуту систему охорони об'єктів інтелектуальної власності й недостатню увагу, що приділяється на державному рівні даній тематиці тим, що подібна поведінка є морально виправданою, адже вже існуючі технології є безкоштовними і такий хід речей може сприяти вирівнюванню в розвитку країн.

Так було до останнього часу, але за останні 10-15 років ситуація змінилася. І тепер ми спостерігаємо наявність країн, які всеще перебуваючи серед розвинутих держав, водночас не можуть бути зарахованими до таких, що ігнорують систему регулювання відносин інтелектуальної власності[2, с.31].

Китай та Індія, які є новими центрами інновацій і починають акумулювати великі обсяги об'єктів інтелектуальної власності, відчують гостру необхідність у захисті нематеріальних активів. Тому в цих країнах наразі можна спостерігати глибокі трансформації сфери

регулювання відносин інтелектуальної власності, а також все значніші рухи в сторону більш глибокої інтеграції в міжнародну систему регулювання відносин інтелектуальної власності. Все це робиться з метою захисту все більшого об'єму інновацій в цих країнах, тому вже в недалекому майбутньому можна буде спостерігати повноцінні й добре регульовані відносини з приводу інтелектуальної власності в подібних країнах, та повну їх інтеграцію в світову систему регулювання відносин інтелектуальної власності.

Враховуючи позиції всіх вищенаведених країн, а також недержавних організацій, що відстоюють захист прав споживачів медичних засобів, ціни на які нерідко завищуються в разі, з огляду на використання ОІВ для їх виготовлення ВОІВ було прийнято стратегічний план розвитку світової системи регулювання відносин інтелектуальної власності (Development Agenda)[3, с.18], який містить основні напрями розвитку й пріоритети для світової системи регулювання інтелектуальної власності, зокрема подальші шляхи її розвитку та покращення ефективності, яких найбільш відомими є наступні дев'ять.

1. Створення додаткових фондів фінансування (трастових фондів або інших добровільних фондів) за сприяння й підтримки ВОІВ з метою допомоги країнам, що розвиваються. Гроші з таких фондів мають бути використані у країнах-риципієнтах для впровадження як бюджетних так і позабюджетних програм з метою покращення (або впровадження з нуля в деяких країнах, зокрема Африки) правової, комерційної, культурної й економічної складової регулювання відносин інтелектуальної власності.

2. Впровадження на глобальному рівні заходів, які б сприяли зменшенню практики використання прав інтелектуальної власності з метою пригнічення

конкуренції. Надання в цьому питанні технічної допомоги країнам, що розвиваються.

3. Розвиток мережі офісів реєстрації об'єктів інтелектуальної власності, особливо в країнах, що розвиваються.

4. Необхідність створення більш деталізованих баз даних зареєстрованих об'єктів інтелектуальної власності з огляду на появу нових специфічних об'єктів відносин інтелектуальної власності (комп'ютерні програми, дизайн мобільних телефонів).

5. Заохочення країн-членів ВОІВ проводити наукові розробки й дослідження в кооперації з менш розвинутими країнами, що сприятиме вирівнюванню економічного розвитку країн світу, а також зменшенню відтоку кваліфікованих фахівців[3].

6. Проведення додаткових досліджень й доведення науковими методами про наявність взаємозв'язку між рівнем захисту інтелектуальної власності й рівнем економічного розвитку країни в сучасних умовах.

7. Поглиблення зв'язків ВОІВ з іншими міжнародними організаціями, діяльність яких пов'язана зі сферою регулювання відносин інтелектуальної власності, особливо СОР.

8. Сприяння заходам які спрямовані на залучення громадянського суспільства у відносини щодо інтелектуальної власності на глобальному рівні.

9. Захист прав інтелектуальної власності відповідно до статті 7 Угоди ТРІПС (Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності) [2, с.24].

Впровадження подібних законів у життя сприятиме більш швидкому розвитку економік, а також трансферу технологій в країни, що розвиваються.

Виходячи з вищевикладеного, можна зробити закономірні висновки про те, що майбутнє міжнародної

системи регулювання відносин інтелектуальної власності є сферою наукових інтересів багатьох вчених-фахівців, а також не залишає байдужими суб'єктів такої діяльності, адже саме від їх рішень залежить якою ми побачимо міжнародну інтелектуальну власність в недалекому майбутньому. Міжнародні організації, які працюють у сфері регулювання відносин інтелектуальної власності намагаються збільшити ефективність її діяльності запроваджуючи цілу низку програм для досягнення цієї мети.

Список використаної літератури

1. Frequently Asked Questions about the International Patent Classification (IPC) [Електронний ресурс] // Сайт ВОІВ – Режим доступу: <http://www.wipo.int/classifications/ipc/en/faq/#G7>
2. Future Scenarios for Intellectual Property [Електронний ресурс] // The Swiss Federal Institute of Intellectual Property – Режим доступу: <https://www.ige.ch/en/legal-info/legal-areas/intellectual-property-and-sustainable-development/future-scenarios-for-intellectual-property.html>
3. Inside WIPO. What is WIPO? [Електронний ресурс] // Сайт ВОІВ – Режим доступу: <http://www.wipo.int/about-wipo/en/>
4. Intellectual Property Center U.S. Chamber of Commerce. Why Are Intellectual Property Rights Important? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.theglobalipcenter.com/why-are-intellectual-property-rights-important/>